

KOLS den nye kvinnesykdommen

Kvinner tåler røyking dårligere enn menn. De nærmeste årene frykter forskere en sterk økning i antall kvinnelige KOLS-pasienter.

Per i dag er det litt flere menn enn kvinner som har fått påvist sykdommen KOLS (kronisk obstruktiv lungesykdom). Folkehelseinstituttet regner med at nærmere 200 000 nordmenn har KOLS og at halvparten av disse ikke er klar over det selv. Den viktigste årsaken til KOLS er tobakksrøyking.

Risikoen for å utvikle KOLS øker med tobakksforbruk og antall røykeår. En ny norsk studie viser at kvinner er mer sårbare for røykingens skadevirkninger enn menn, og spesielt gjør dette seg utslag gjennom sykdommen KOLS.

Tall fra Statistisk Sentralbyrå viser at rundt halvparten av mennene og drøyt 30 prosent av kvinnene røykte i 1973. Frem mot 1998 økte antall kvinnelige røykere mens det ble færre menn som røykte daglig. Siden har antall røykere gått ned for begge kjønn. 21 prosent blant både menn og kvinner oppga at de røykte i 2008, mot 23 prosent blant kvinner og 21 prosent blant menn i 2007. KOLS er en sykdom som utvikler seg over tid, og forskerne frykter nå at bølgen med kvinner som begynte å røyke på 70- og 80-tallet nå vil gi seg utslag i langt flere kvinnelige KOLS-pasienter.

I perioden 2003-2005 ble 954 pasienter med KOLS og 955 friske kontrollpersoner undersøkt ved Haukeland universitetssykehus. Alle var røykere eller tidligere røykere. Forskerne fant ingen kjønnsforskjell i lungefunksjon og alvorlighetsgrad av KOLS, men kvinnene som hadde

KOLS var gjennomsnittlig yngre og hadde røykt mindre enn mennene. Dette indikerer at kvinner er mer utsatt for skadevirkningene av å røyke, og at man ikke trenger å ha vært storrøyker over flere år for å være i risikozonen.

De første symptomene på KOLS er kronisk hoste og økt slimproduksjon. Etter hvert blir man tungpustet og får problemer med fysisk aktivitet. Mange har sykdommen uten å være klar over det. Det er viktig å avdekke KOLS så tidlig som mulig for å kunne sette inn tiltak som bremser utviklingen. En enkel spirometri (blåsetest av lungefunksjon i et pusteapparat) hos legen kan fortelle om du har KOLS.

Frykter du at du er i risikogruppen for å utvikle KOLS er det viktig å kontakte legen for å ta en kontroll. Hos legen kan du også få hjelp til å slutte å røyke. Det finnes nå effektive reseptpliktige medisiner som bidrar til å stanse nikotinbehovet. I dag finnes ingen behandling som kan kurere KOLS. Hjelp til røykeslutt er derfor den beste medisinen mot sykdommen som finnes i dag. Legen din både kan og vil hjelpe deg om du ønsker å slutte å røyke!

Kilde: 105th International Conference of the American Thoracic Society